Morgenbladet nr. 83, 16. februar 1887 og nr. 89, 19. februar 1887[1]

Nogle Optegnelser fra Selø Prestegjæld

ved W. F. Koren, forhen Provst i Nordfjord og Sogneprest i Selø.[2]

Man ser oftere, at der skrives om de hedenfarne Prester i de forskjellige Landsdele, men meget sjelden er der Tale om Presternes Koner. Jeg vil desaarsag søge at meddele noget om 3 Prestekoner i Selø.

1. Maren Søfrensdatter[3] levede i det 17de Aarhundrede og var en mærkelig Kvinde. Hun mødte ved Syns- og Aabodsforretninger paa Prestegaarden og kaldes da blandt andet en ærbar og dydsiret Matrone.

Der fortælles, at hun var gift med 4 Prester, der afløste hverandre som Sogneprester i Kaldet, og som hver giftede sig med Maren Søfrensdatter.[4] Det synes at have været en conditio sine qva non,[5] at enhver af disse Mænd skulde giftes med den mægtige og myndige Enke. Menigheden havde i den Tid Kaldsretten. Der fortælles, at hun i sin sidste Enkestand gjorde forgjæves Forsøg paa at nærme sig den 5te Prest, men denne, ved Navn Peder Harboe, var i Aaret 1668 kaldet af Kongen; han forsmaaede hendes Haand, hvorfor hun i Vrede kastede i Ilden endel Dokumenter vedkommende de Kirker og Klostre, der havde staaet paa Øen Selø. Selv sagde hun rigtignok til Nabokonen, at hun, som havde været gift med 4 veltalende Mænd, nu ikke havde nødig at gifte sig med en Haaskjæft (Hæskjæft).

En af Maren Søfrensdatters Mænd var Jakob Stud. Han kaldes Magister,[6] var en meget i lærd Mand, havde reist i Udlandet, og studeret i Wittenberg. Han sagdes at være i Besiddelse af Svartebogen og kunde uddrive de onde Aander.[7] I Aaret 1654 besørgede han Selø Hovedkirke flyttet fra Øen Selø over paa Fastlandet til meget Gavn baade for Menigheden og Presten. Han vilde have opført Kirken tæt ved Prestegaardens Huse, og derhen var allerede bragt en Flaade af Tømmerstokke m. m., men Maren Søfrensdatter syntes ikke om at faa Kirken og Kirkegaarden saa nær ved Prestegaardens Huse; hun lod derfor Natten efter Tømmerflaadens Ankomst den hele Flaade transportere længere bort fra Prestegaardens Huse til et Næs paa Prestegaardens Jordvei.[8] Da Presten vaagnede om Morgenen og fandt Flaaden flyttet længere bort, ansaa han det som et Vink fra Himlen, og Kirken blev altsaa opført der, hvor Prestekonen ønskede, at den skulde staa. Der, hvor Presten ønskede Kirken opført, er nu Prestegaardens Have. Jeg har ofte i mit stille Sind takket Maren Søfrensdatter for den Raadsnilhed, hun viste ved denne Leilighed, da hun derved skaffede Presterne en sund Spadsergang paa henved 1000 Skridt til Kirken. Det kan her bemærkes, at Kirkens Tømmer fandtes 200 Aar derefter af en saa udmærket Kvalitet, at da Kirken i 1865 blev nedrevet og atter opført som et Kapel paa Gaarden Leganger paa Nordsiden af Statlandet, alt Tømmeret kunde fremdeles uden Undtagelse benyttes.

---

[1] Gjengivelse, korrekturlesing og noter ved R. Rostrup, september 2026.

[2] Wilhelm Friman Koren (1801-1891) var sogneprest i Selje fra 1826 til 1874 og prost i Nordfjord 1836-1874.

[3] Hun var datter av Søren Christensen Friis, hospitalsforstander i Ribe, siden slottsskriver samme sted, og Maren Hansdatter Svaning (Svane). H. Friis-Petersen: *Familien Friis i Ribe gennem 400 aar*. Aarhus 1949, s. 8-10.

[4] Disse fire prestene var: 1) Isak Jørgensen, sogneprest 1630-1647, 2) Jacob Rasmussen Stoud, sogneprest 1647-1657, 3) Peder Ananiassen (Beyer), sogneprest 1657-1663 og 4) Nils Hansen Bugge (d.y.), sogneprest 1663-1668.

[5] conditio sine qva non = en ufravikelig (absolutt) betingelse.

[6] Det er mulig folk kalte ham magister, men selv om han studerte ved utenlandske universitet i flere år (men ikke i Wittenberg), kan det ikke sees at han noen gang tok magistergraden. Den 4. mai 1674 benevnes han da også som «Sl. Hr. Jacob Stud» i forbindelse med en konflikt om et skifte, ikke «Mag.». Bergens Domkapittels forhandlingsprotokoll bd. 4 (1667-1674), fol. 83a.

[7] Det oppstod ofte sagn og myter om handlekraftige prester med en markert personlighet. En av disse mytene var den om svarteboka, åndemaning og studier i Wittenberg. Denne myten er tillagt ganske mange prester på 1600-tallet.

[8] Jordvei er et eldre ord for dyrket jord som hører til et gårdsbruk.

Forøvrigt fortæller Sagnet, at Hr. Stud led megen Overlast af dem, der vare begravede paa den gamle Kirkegaard ved og under Kirken, de bestormede Prestegaarden hver Nat. Hr. Stud vidste dog Raad: en Nat stod han op, iførte sig sin fulde Prestedragt og gik, ledsaget af talløse Dødningeskarer i Midnatstimen henad den hvide Sand til Kirken. Der besteg han Prækestolen og talte for Aanderne, ja talte saaledes, at Oprøret stilledes, og Aanderne fik Fred for Eftertiden og Presten ligeledes.

2. Anna Harboe var en Datter af Provst og Sogneprest Peder Harboe i Selø Prestegjæld.[9] Hendes første Mand var Claus Frimann, da residerende Kapellan i Davigen, der den Gang hørte under Eids Kald og han blev derefter Sogneprest i Selø. Anna Harboe, som hun stedse vedblev at kaldes, havde en meget stor Indflydelse paa Hr. Frimann og samlede allerede da en voxende Rigdom ved en Sparsommelighed, der grænsede til Gjerrighed. Der fortælles, at hun gav sine Tjenere saa lidet Mad, at de undertiden led Hunger. Tjenernes Forældre sendte derfor oftere Mad til Prestegaarden, forat deres Børn ikke skulde lide for megen Nød. Selv formuende Bønder lod dog sine Sønner tjene paa Prestegaarden, da de derved befriedes for at udskrives til Kongens Tjeneste. Da Hr. Claus Frimann overtog Embedet, indgik han en for ham selv meget gavnlig Forening med Almuen, hvorved denne forpligtede sig til at sætte alle Prestegaardens Huse i lovfør Stand, saa skulde den for Eftertiden kun vedligeholde Hovedbygningen, Borgestuen og Hestestalden. Det havde hidtil paahvilet Menigheden at vedligeholde alle Bygninger paa Prestegaarden. Foreningen blev stadfæstet af vedkommende Øvrighed og har siden stedse været gjældende Regel i Selø.

Anna Harboes Mand, Sogneprest Claus Frimann, døde allerede 1715. Enken sad igjen med 9 Børn, men var, som vist var en Sjeldenhed, en meget rig Kone. Hendes Enkestand varede kun en kort Tid, da hun blev gift med sin Mands Efterfølger i Embedet, Hr. Søren Madsen, der senere ogsaa blev Provst i Nordfjords Provsti. Hr. Søren Madsen var en dansk Mand, men om hans Herkomst gik de underligste Rygter, snart sagdes han være en meget fornem Adelsmands Søn, snart endogsaa en Kongesøn.[10] Han var en streng Herre baade inden- og udenfor sit Hus. Hr. Søren, som Almuen kaldte ham, fremmede Orden og Oplysning i Menigheden, spurgte unge og gamle, forinden han tog dem til Alters. Han var af et heftigt Sindelag, og hans Vrede kunde undertiden tage Overhaand i den Grad, at han lagde Haanden paa sin Kone, sine Børn, sine Stedbørn og sine Tjenestefolk og enkelte Mænd blandt Almuen. Han var ofte meget misfornøiet med sin Kones store Sparsommelighed, især naar det gjaldt Tjenerne, og derom fortælles mange Historier; f. Ex.: En Gang kom Drengene meget trætte hjem fra Søen, da sagde Hr. Søren til Hustruen: Mor, Du skal koge Grød til Drengene i Aften. En Stund efter kom hun til ham og sagde: nei Søren, Drengene vilde ikke have Grød i Kvæld, men Fisk. Senere gik Presten op i Borgestuen, og da stode alle Fiskefadene urørte. Han spurgte da, hvorfor de ikke spiste. De svarede: vi ere saa trætte, at vi ikke kunne spise Fisk. Da tog han alle Fiskefadene med sig og kastede dem i Vrede i Konens Fang og sagde: havde Du været i det Land, jeg er ifra, saa havde Du ikke havt Hunde til Tjenere. En anden Gang kom en af Drengene, der hed Nils, af Søen og kom ind i Dagligstuen, hvor Herskabet spiste, da sagde Hr. Søren: Mor, giv Nils noget Mad. Hun svarede: Nei Lam, her er ikke nogen Mad for Nils. Da sprang Presten op og tog Nils og satte ham tilbords og gav ham af de bedste Retter. Nils aad, og Presten sagde da til hende: nu ser Du, Mor, at Nils kan æde.

Som et Exempel paa, hvor høilig Hr. Madsen kunde forløbe sig, kan tjene følgende. Han blev meget vred paa en Bonde i Mornedalen, der havde givet Natteleie til nogle fremmede Personer, der vare komne ind paa Statlandet for at skyde Hjort. Han kaldte Bonden ind til sig paa Prestegaarden og lod ham bestige en Træhest, en Straffemaade, som vel kun kjendtes i Danmark, og

[9] Hun var av hans første ekteskap med Susanne Olufsdatter Hougs, en prestedatter fra Haus. Mag. Peder Nielsen Harboe var sognprest i Selje 1668-1703.

[10] Hans opphav er hverken mystisk eller gåtefullt: Han ble døpt i Korsør 23. juli 1686. Faren var Mats Rasmussen, skipper, opprinnelig fra Nyborg. Av farens skifte i 1697 fremgår at moren hette Martha Berntsdatter Schnabel. Hennes brødre var Rasmus, sogneprest i Vemmelev og Hemmeshøj på Sjælland og Marcus Schnabel, kjøpmann og rådmann i Korsør. Marcus er stamfar til den norske Schnabel-slekten via presten Poul Marcussen Schnabel i Ulvik i Hardanger.

som foraarsagede Bonden ulidelige Smerter. Bonden gjenvandt ikke mere sine Kræfter, og man antog, at hans tidlige Død forvoldtes af den lidte Behandling.

Anna Harboe kaldte sin Mand i Tiltale "Lam". Denne Tiltale var almindelig paa den Tid og minder om, at naar Tjenestepigerne i de Dage mødtes i Bergen, kunde man høre følgende: God Dag Lam, god Dag Lam. Kor ska Du hen Lam? Eg ska paa Tørge, Lam, og kjøbe Lam, Lam! Denne Tiltaleform gik senere hen ganske af Brug, og i 1811 erindrer jeg kun en gammel Kone i Bergen, der kaldte mig Lam.

I Hr. Søren Madsens Tid besøgte Christian den 6te med Dronning Sophie Magdalene Norge 1733, og de kom da nordenfra ogsaa til Selø Prestegaard. Det faldt de kongelige Personer meget besværligt at komme over Mandseidet. Kongen var tilhest, men maatte af Hesten i de bratte Bakker og gaa tilfods. Dronningen blev baaren i en stor Bærebør af 12 Bønder, der afvexlede. Enhver af Bærerne fik et Sexmarksstykke med Kongens Ansigt, myntet samme Aar 1733. Flere af disse Penge gaa endnu i Arv.

Anna Harboe udviste ingen Sparsommelighed, medens de kongelige opholdt sig paa Prestegaarden. Man fortæller endog, at en Rendesten, som gik fra Udhuset til Søen, flød med Smør. Dronningen sov i en stor Seng, smykket med deilige Silkegardiner. Sengen, som endnu staar paa Prestegaarden, kaldes Dronningsengen. En Bæk, af hvilken Dronningen drak, kaldes Dronningebækken. Kongen spadserede med Presten ud til Kirken forat bese den. Det kongelige Besøg paa Selø Prestegaard varede dog kun meget kort, da Kongen allerede den følgende Dag var paa Eids Prestegaard.

Under Opholdet paa Selø Prestegaard viste Kongen og Dronningen sig meget naadige og overøste, som der fortælles, Prestegaardens Beboere med store Gaver; dette syntes for Almuen at stadfæste det Sagn, at Presten paa en Maade var af Kongeslægt. Som en stor Gave har man almindelig nævnt Selø Prestegjelds Kongetiende. Dette skal dog være uvist. Se herom D. Traps fortjenstlige Verk: Bidrag til den norske Kirkes Historie, Claus Frimann, Side 106. Det er dog vist, at Søren Madsens Enke Anna Harboe eiede Kongetienden.

Anna Harboes Mand, Provst Søren Madsen, døde i Aaret 1742, og hun var saaledes anden Gang Enke. Hun havde havt Sorger i sit Liv, men ogsaa Glæder: hendes 2de Sønner af 1ste Ægteskab Wilhelm og Peder Harboe vare blevne Prester. Den første var allerede Kapellan hos Stedfaderen i fem Aar og stod ved hans Dødsleie, den anden blev efter Presten Martini, der kun var 2 Aar Sogneprest i Selø, da han døde, Sogneprest i Selø, hvor han var født. Wilhelm blev strax Sogneprest i Manger og Provst. Baade Wilhelm og Peder Harboe Frimann omtales med Ros og Anerkjendelse af Biskop Pontoppidan som dygtige Prester. Det maa have været en stor Glæde for Anna Harboe at se sin yngste Søn som Sogneprest der, hvor hun saa længe havde vandret. Peder Harboe Frimann var født 1713, men han døde allerede 1759 til stor Sorg for den gamle Moder, kun 46 Aar gammel. Der var imidlertid foregaaet en stor Forandring med Anna Harboe under hendes andet Ægteskab. Var hun før karrig og paaholdende, saa var hun nu i sin saa lange Enkestand bleven deltagende og hjælpsom, hjalp ikke alene sine Børn og Børnebørn, men ogsaa alle fattige og nødlidende i sin Nærhed.

Hun levede som Enke næsten altid hos sin Søn, Peder Harboe Frimann, og efter hans tidlige Død hos hans Enke, Sara Cold, hvem hun elskede med moderlig Kjærlighed. Provstinde Anna Harboe Madsen døde i Aaret 1769 i den høie Alder af 96½ Aar. Hendes sidste Enkestand varede 27 Aar.

Hun efterlod en meget betydelig Formue, der bestod af en Mængde Jordegods paa Søndmøre og Nordmøre samt Selø Kongetiende m. m. og var ved sin Død sikkert den rigeste Presteenke i Norges Land. Se herom mere i D. Thraps ovennævnte Skrift, Bidrag til Norges Kirkes Historie Side 106.

3. Sara Cold, en Datter af Sogneprest i Romedal Isak Cold, er født paa Romedals Prestegaard 1713. Faderen blev senere Sogneprest i Nannestad og Provst.[11] Her havde han i nogle Aar Peder

[11] At Isaac Cold skulle ha vært sogneprest i Nannestad må bero på en misforståelse. Han overlot kallet i Romedal til svigersønnen Peter Christian Grüner i 1724 og døde i 1730. Derimot er det riktig at han var prost i Hedmark og Østerdalen prosti, i tiden 1706-1717.

Harboe Frimann som Personelkapellan.[12] Her blev denne forlovet med Sara Cold. Da han meldte sin Moder Anna Harboe om sin Forlovelse med Sara Cold, tilføiede han, "hun er ikke vakker, men dydig". Hans Moder ytrede saa meget forstandigt, "er hun vakker nok for ham, saa er hun det ogsaa for os andre."

Provst Søren Madsen, Peder Harboe Frimanns Stedfader, var død 1742. Hans Eftermand Burcherd Martini,[13] en halv dansk og halv tysk Mand, som Almuen havde stor Vanskelighed med at forstaa, blev syg, da han steg iland paa Prestegaardens Brygge og var siden stedse sygelig indtil sin Død i 1745, og Peder Harboe Frimann blev da hans Eftermand til stor Glæde for hans Moder, hvis yngste Søn han var, og til ikke mindre Glæde for Menigheden, iblandt hvilken han var født 1713. Han fik meget at varetage i Selø, men han søgte ogsaa som en kristelig og dygtig Prest at opfylde de ham paahvilende Pligter. Han ordnede Konfirmationen, Skolevæsenet og Fattigvæsenet, anskaffede Kaldsbog og Kopibøger m. m. m.

P. H. Frimann var meget høi, meget vakker og havde usædvanlige Legemskræfter. Disse Kræfter var maaske Aarsag til hans tidlige Død. Der fortælles nemlig, at der var anlagt en Have, der, hvor Hr. Stud vilde have sat Kirken og anbragt Kirkegaard. Om denne Have vilde Frimann lægge Stengjerde. Han saa da engang 2 Mænd, der forgjæves forsøgte at løfte en stor Sten op paa Gjerdet. Frimann tog den store Sten alene og lagde den paa Gjerdet, hvor den skulde være. Fra den Dag begyndte han at blive sygelig og afgik allerede ved Døden i 1759, kun 46 Aar gammel. Dette var en stor Sorg for Menigheden, for hans gamle Moder, og ikke mindst for hans trofaste Hustru, med hvem han havde levet i det lykkeligste Ægteskab.

I Selø Hovedkirke hænger et malet Brystbillede af Peder Harboe Frimann samt et af hans Fader Sogneprest Claus Frimann og dennes Hustru Anna Harboe. Disse Billeder bleve skjænkede Kirken som Gave af det Frimannske Bo 1844.

I sine sidste sygelige Aar drog Hr. Frimann kjærlig Omsorg for sin Hustru. Han lod nemlig opføre paa Prestegaarden en passende, smuk og hyggelig Bolig. Han drømte dog neppe dengang, at hans elskværdige Enke skulde bebo dette Hus i 41 Aar, hendes hele lange Enkestand.

Sara Cold besad fra sine Forældres Hus Indsigt, i alleslags Fruentimmerarbeider, i Syning, Vævning og Farvning m. m. Disse Kundskaber søgte hun ogsaa gjerne at meddele enhver Kvinde, som ønskede at lære og viste Lærvillighed.

Hun omgikkes store og smaa med en Kjærlighed, som vandt hende alles Hjerter. Hun havde ogsaa adskillig Indsigt i Lægekunsten og antog sig mange syge. Hun førte et i mange Henseender velgjørende og opofrende Liv. Hun fandt paa Furse, en Gaard paa Statlandet, 1 Mil fra Prestegaarden, en ung 15 Aars Pige, der havde ligget i en svær Sygdom i fem Aar, og da hun endelig reiste sig fra Sygelejet, var bleven tunghørt og havde Vanskelighed for at tale og gaa. Hos denne Pige, Joseli Christofersdatter, opdagede Sara Cold baade oprigtig Gudsfrygt og en stor Lærvillighed. Hun tog hende til sig og lærte hende foruden andet at læse Skrift og derefter at skrive. Hver Sommer var siden Joseli i Besøg hos Sara Cold 1 a 2 Maaneder, og et rørende Venskab knyttede dem siden stedse til hinanden. De brevvexlede i en lang Række af Aar. Sara Cold fortalte hende om sine Sønner og om Begivenhederne i den store Verden. Denne Brevvexling varede lige til Sara Colds Død. Da hun døde, var det forbi med Joselis Livsglæde. Hun fulgte snart sin Velgjørerinde i Graven.

Sara Cold havde havt 7 Sønner, af hvilke 4 levede ved Faderens Død 1759. Den ældste Søn var 13, den yngste 7 Aar. Hun var en høisindet Kvinde, og da hun havde opdaget gode Evner hos sine Børn, bestemte hun dem alle til Studeringer. Man kan dog ikke sige, at Sara Cold var en fattig Enke, tvertimod maa det siges, at hun var velstaaende. Hun havde adskillig Indtægt med at væve og farve for Bønderne, men hendes betydeligste Indtægt fik hun ved at deltage i de rige Fiskerier. Der var saaledes et meget rigt Torskefiske, der i en Række af Aar foregik ¼ Mil fra

[12] Peder Harboe Frimann var kapellan i Nannestad 1738-1743, men da var svigerfaren Isaac Cold forlengst død.

[13] Om presten Burchardt Martini er lite kjent. Han er imidlertid sannsynligvis den «Burchardus Henricus Martini Anglo-Cimber» fra Angeln i Slesvig, som ble immatrikulert ved universitetet i Kiel i 1724 og i Halle 1728. Achelis foreslår at han kan være en sønn av presten Benedictus Martini († 1728) i Ravnkær (Rabenkirchen) i Angeln, Gottorp prosti. Achelis, Thomas Otto: *Matrikel der schleswigschen studenten 1517-1864*. G. E. C. Gads Verlag Kopenhagen 1966, bd. 1, side 266, nr. 5029.

Prestegaarden i Skorrefjorden mellem Prestegaarden og Drage. Her havde Sara Cold en stor Fiskerbaad, hendes Svigermoder Anna Harboe 1, og hendes Søster Margrete Harboe, der ogsaa havde Eiendomshus paa Prestegaarden, ligeledes 1. Man fortæller, at Fiskeriet var saa rigt, at man paa 1 Baad kunde fiske saa meget Fisk, at man af samme kunde faa indtil 20 Tønder Lever. Sara Cold havde ogsaa Sildegarn og Sildenoter, der ofte i hendes Tid gav et godt Udbytte. Forøvrigt eiede hun ogsaa en Del Jordegods.

Hun og Hr. Angel,[14] hendes Mands Eftermand som Sogneprest i Selø, havde en fælles Lærer til sine Børn.

Sara Cold havde ogsaa Sans for Poesi og kunde endog veilede sine Sønner i deres begyndende Forsøg. Mig bekjendt har man kun et lidet Digt af hende opbevaret. Det er en Opfordring til Sømænd, som kom ind paa Sildens Havn, at yde Prestegjældets fattige milde Gaver. Det er skrevet før 1750 og lyder saaledes :

Velkommen her paa Sildens Land
Af salten Sø du Vandringsmand
Tak Gud, som Dig ledsager.
Lad nu goddædigt Hjerte se
Mod den nødtrængte Fattige,
Som Gaver her modtager.

Da vores Bøn til Himlens Gud
Af Hjertens Grund skal flyde ud:
Du glad til Huus maa komme,
Og siden Du i Himmerig
Hvor Storm og Vind ei skader Dig
Maa samles blandt de Fromme.

Sara Cold havde opdraget sine 4 Sønner i Gudsfrygt og Nøisomhed. Hun havde det bedste Haab om dem, og dette skuffedes ikke. Hun saa dem før sin Død i gode Stillinger. Den ældste, Claus,[15] og den yngste, Peder Harboe Frimann, havde endog vundet et berømt Navn som Digtere.

Sogneprest Thrap fortæller i sit ovennævnte Skrift, at Sara Cold flyttede til Bugsund, efterat hendes 4 Sønner vare færdige ved Universitetet, og hendes gamle Svigermoder var død. Dette forholder sig dog neppe saaledes. Om denne Flytten findes intet Spor i hendes Levnetsløb, der er optaget i Hr. Bircks Galeri for Fruentimmer, udkommet 1793. I et bekjendt Digt af Claus Frimann til en Ask paa Selø Prestegaard staar følgende Linier:

> Beskyg i Fred min dyre Moders Bolig!
> Dig selv hun nu i Alder bliver lig.

Digtet er skrevet omtrent 1796. At hun i saa høi Alder flyttede til Bugsund, er i høi Grad usandsynligt. Desuden findes hun opført i Selø Prestegjælds Ministerialbog for Aaret 1800 blandt de døde saaledes:

> Madm. Sara Cold sal. Hr. Peder Harboe Frimanns. Død 11te Februar 1800, 86 Aar 2 Maaneder 4 Dage gammel.

Hun blev bisat i den Frimanske Gravkjælder under Selø Hovedkirke. Ligtale over hende holdtes af daværende Sogneprest i Selø Hr. Clemens Schmidt. Hun døde i sin kjære Bolig paa Selø Prestegaard, hvor hun havde boet i 54 Aar. Hun døde, savnet og begrædt af alle, som havde kjendt hende.

Det bør bemærkes, at hvad jeg har meddelt, skylder jeg hovedsagelig en Bonde i Selø ved Navn Kristofer Hansen Fure. Han var begavet med en lykkelig Hukommelse og kunde fortælle meget om de gamle Prester og Prestekoner. Da han snart blev en af mine bedste Venner, havde han den Godhed paa min Anmodning skriftlig at meddele mig alle sine Erindringer.

Hans Meddelelser skal senere hen blive oversendte til Rigsarkivet.

[14] Peter Petersen Angell (1702-1781) var sogneprest i Selje 1759-1781.
[15] Claus Frimann (1746-1829) var sogneprest i Davik 1780-1822. Se bl.a. NBL og NFL.